

pridelovalo". (Glej „Novice“ 1852, str. 174). Zelo sem bil toraj zadovoljen, ker se je na postaji v Jaski, odkoder se trg enacega imena kake pol ure od železnice na levo sprelepo vidi, vlak posebno dolgo pomudil (s hlaponom so namreč dolgo vlačili vagone skupaj, ter pripravili jih). Navadno pa „lukamatija“ popotnike takim in enakim naravskim lepotam pač vse prehitro odmakne. Človek bi se mnogokrat kmalu srdil nad njegovo urnostjo; kajti oko bi se rado napajalo še dalje o taci lepovidih, ki so mu, in hkrati tudi duši in srcu sladkih občutev vir.

Od Jaske naprej dobí okolica vsled tega, ker vodi bolj skoz gozde in ščumuje, tudi bolj enotno, skoraj bi rekel, dolgočasno podobo. Obilno lepe in plodne zemlje leži tu neobdelane; in kar sem premišljeval sam pri sebi o vožnji čez Lonjsko polje, sililo se mi je tudi v spomin, nevedočemu, da je že pred 20 leti naš slavní rojak Vrné o teh okolicah izrekel enako razsodbo. Res: Hrvaška zemlja ima še mnogo kruha oddati po besedah Vodnikovih: „Glej! stvarnica vse ti ponudi, le jemati od nje ne zamudi!“ — Kogar pa presilno mika v daljno Ameriko, temu svetujemo natančni pogled v dopis g. bogoslovca Luke Možina (glej „Danico“ leta 1871., št. 40). Za denar, ki se more plačati edino le za prevožnjo v Ameriko, bi se na Hrvaškem morebiti že kupila kaka prijetna mala domačija. Vrh tega pa ostane človek pri sobratih slovanskih, in kar je čez vse vredno: ako bi se naveličal kraja ali ko bi bil preganjan od nezgod, bil bi kmalu zopet lahko na starem domu.

Srečno želim, da bi te moje vrstice brali vsi oni, katerim se zdeha po pečenih prepelica od daljene Amerike!

Bližnja postaja nam je bila „Zdénčica“. Pomudili smo se tu le prav malo; stoji tudi v dovolj dolgočasnem kraju, vendar pa je snutek današnjega pisma nanesel tako, da Te ravno tu morem v duhu zapustiti. Potrpi! koj v prihodnjem pismu Ti hočem kazati zopet bolj prijetne kraje. Božja pomoč!

Tvoj prijatelj

Josip L. Železodolski.

Slovstvo slovensko.

* „Glas“ se imenuje nov slovensk, v „Novicah“ že napovedani časnik, ki v Gorici začne izhajati 5. dne prihodnjega meseca. Program njegov je oprt na sledeča 3 zdrava vodila, ktera vredništvo v listu za poskušnjo razlaga tako-le: „1. Podlaga prave sreče za posamesne, kakor moralne osebe, to je: družine, narode in države, je luč sv. vere, katero nam je prižgal Jezus Kristus, in katero hrani sv. katoliška cerkev. Toraj bo prvič naš „Glas“ katolišk, da bo krepčal in oživil katoliško prepričanje slovenskega naroda, in odvrčal vse, kar bi zamoglo le-to prepričanje kaliti ali celo za-dušiti. Branil bo z vso močjo božje in naravne pravice, ki jih ima sv. vera do družine, do šole in v javnem življenji. — 2. Sveta vera je v ozki zvezi s socialnimi in političnimi vprašanji, ki posebno dandanašnji v narode in države tiščijo, in ki se morajo rešiti v katoliškem duhu, ako nočemo, da zgubivši pravo stezo v pogubo zabredemo; toraj bo naš list drugič političen. V Avstriji si stojite dve stranki nasproti, federalistična in centralistična. Za nas Slovence ni več dvomljivo, kateri se imamo pridružiti. Mi smo preverjeni, da obstane Avstrija, in da se slovanski narodi, po njenih kronovinah razcepljeni, ohranijo in k blagostanju duševnemu in materijalnemu dospejo. V federalizmu imamo tudi najgotovejšo zastavo, da si katoliška cerkev svoj vpliv na razmere socijalnega življenja obvaruje. — 3. Za tega del je naravno, da mora naš list biti tretjič naroden.

Narodnost nam bo sveta, in gojili jo bomo z vsemi pripomočki, ktere vera, um in skušnja odobrujejo. Preverjeni, da le združene moči kaj zamorejo in da je le v edinosti prava moč, med tem ko razcepljeni deli po naravni postavi razpadajo, ako se primerno ne uredijo in modro ne združijo, bomo delali, „da zbeganim in razkropljenim slovenskim sinovom pozidamo veličasten naroden dom, na kojega čelu se sveti zlato ime „Slovenija“, in srečno in slavno Slovenijo uvrstimo ko zlati biser v venec srečnih in slavnih avstrijskih narodov“ in kronovin na federalistični podlagi združenih. — Le to nam bo glavno vodilo, kedarkoli se nam bo priložnost ponudila, obravnavati raznovrstna verska, politična in narodna vprašanja. — Pri tem pa ne bomo zabili, da glavni namen naš je, v ožjem krogu pospeševati blagostanje goriških, in sploh primorskih Slovencev. Poštenih Italijanov, s kterimi skupaj živimo, ne bomo žalili“. — Izhajal bode ta časnik vsak teden enkrat na pol pôle ter mu je cena za celo leto 3 gold., za pol leta 1 gold. 50 kr., za četrt leta 80 krajc.

Dopisi.

Iz Gorice. (Poslano.) V šte. 65. „Slov. Naroda“ od 8. t. m. se je vredništvo predrznilo, kot pisalca dopisa „Vom linken Isonzo-Ufer“ v dunajskem „Vaterlandu“ (šte. 153) mene ne le nedoločno naznaniti, ampak kar naravnost imenovati. Na to je prineslo vredništvo „Vaterlanda“ v šte. 106. 13. t. m. to-le pojasnilo: „Auf Ansuchen erklären wir, dass wir von dem Gymnasial-Katecheten Andreas Marušić in Görz keinerlei Mittheilungen für unser Journal erhalten, und dass namentlich der mit M bezeichnete Correspondenz-artikel „Vom linken Isonzo-Ufer“ vom 3. Juni d. J. in der Nummer 153. des „Vaterland“ vom 6. Juni d. J. nicht von ihm herrührt“.

Pričakoval sem od poštenosti „Narodovega“ vredništva, da svoje krivo natolcevanje v številki 65. prekliče. Ker ni bilo do sedaj še preklica videti, prisiljen sem to javno konstatovati. Marušić.

V Gorici 22. jun. — Novi goriški list „Glas“ se je 18. dne t. m. rodil in vendar — še vlada red v Gorici! Še teče Soča proti jugu v morje! Vsak tukajšnji Slovenec lahko s prstom potiplje in bo čutil, da še ima cel nos sred obraza in ušesa tudi še cela na stranéh. Oj, Jona in vi vsi, ki čepite pod venečo bučevino — preroške vaše slave — ali vas ne grize nekaj, da se nečejo goriški Slovenci med seboj — klati? Kaj, če vam zdaj porekó, da ste krivi, sebični — Baalovi pre-roki?! Ste li res mislili, da zavoljo vas Bog goriške Ninive podere? — Sporočil je bil dopisnik —t— uni pot „Novicam“, da bo gosp. Ivan Nepomuk St. „Glasu“ vrednik; on pa zdaj v „Soči“ to preklicuje, in po pravici, kajti pravijo, da vredoval je nekaj, a vredil nič, toraj ni vrednik. — „Glas“ hoče biti na Goriškem blizu to, kar je „Slov. Gospodar“ za Štajarsko. Nadjati se je, da častiti duhovščini, ki je k porodu „Glasa“ sosebnoma pomogla, bo tudi mar, da se nje nadškofijski organ ohrani.

Iz Ljutomera 23. junija. (Čitalnica) napravi na Petrovo 29. dne t. m. popoldne ob 4. uri na vrtu g. Senčarja na locnu veliko národno veselico s sledečim programom: 1. Nagovor in pozdrav. 2. Govor o založnicah in gospodarstvu. 3. Šaloigra „To sem bil jaz“. 4. Deklamacije. 5. Petje. 6. Godba in ples. — K tej veselici vljudno se vabijo g. družabniki, njih znanci in domoljubi sploh. — Pri neugodnem vremenu prestavi se zabava na drugi dan. Odbor.

Iz dolnjega Zemona na Notranjskem 19. rožnika. — Prejmite, predrage „Novice“, iz tihe naše vasice prvi